

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้
นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

DEVELOPMENT OF COMPUTER – ASSISTED INSTRUCTION BY USING FRAME WORDSCUES
ON ABSOLUTELY REMOVING DEFILEMENT FOR PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS

รัชชภา พิชัย¹ จงกล แก่นเพิ่ม²
Ratchapa Pichai¹ Jongkol Kanperm²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียนจากการเรียนด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 36 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้วยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ได้กำหนดไว้ 2) คะแนนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำเรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้ กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to construct the Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement for Prathomsuksa 5 students at the efficiency 80/80 criteria, 2) to compare the pretest scores with posttest score after learning from Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement for Prathomsuksa 5 students 3) to study the satisfaction of Prathomsuksa 5 students on Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement. The sample group in this research were 36 Prathomsuksa 5 students at Aoluk school Krabi province in the second semester of the 2011 academic year. The students were selected by cluster sampling technique. Research instruments were the Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement for Prathomsuksa 5 students, the quality evaluation forms, pretest, achievement test and the questionnaire to study the satisfaction of the Prathomsuksa 5 student on the Computer – assisted Instruction. Statistical analysis used in this study were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows: 1) the efficiency of Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement for Prathomsuksa 5 students was at 80/80 according to the criteria, 2) the post-test scores was statistically significant higher than the pre-test scores at .05 level. 3) the satisfaction of the students Prathomsuksa 5 on Computer – assisted Instruction by using frame words cues on absolutely removing defilement was at higher level.

Keywords: Computer – assisted Instruction, using frame words cues

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน ดังนั้นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านการเรียนการสอน จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย และเหมาะสม เพื่อนำมาใช้พัฒนาประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน (รุ่ง แก้วแดง, 2541) การศึกษาเป็นการเสริมสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมอันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ในการพัฒนาการศึกษานั้น สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนและการศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนเป็นตัวกลางนำเนื้อหาไปสู่ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น สื่อมีอิทธิพล สามารถจูงใจผู้เรียนให้สนใจเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น จำได้นานขึ้น นอกจากนี้สื่อยังช่วยปรับปรุง แก้ไข ทศนคติของผู้เรียนให้คล้อยตามตรงกับจุดมุ่งหมายที่ครูวางไว้ (ณัฐศักดิ์ ธีระกุล, 2543)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อ หมายถึง ตัวกลางนำความรู้หรือสารสนเทศระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้

บรรลู่วัตถุประสงค์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการนำ สื่อต่าง ๆ แต่ละประเภทมาใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งสื่อการสอนที่นำมาใช้ ได้อย่างเหมาะสมคือ การนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มาช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ยอมรับกันในกลุ่มนักการศึกษา เพราะมีงานวิจัยจำนวนมากระบุว่า สามารถแก้ปัญหา เรื่องภูมิหลังที่แตกต่างกันของผู้เรียน ปัญหาการสอนตัวต่อตัว ปัญหาการขาดแคลนเวลา ปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2541) นอกจากนี้ยัง สามารถทำเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ทำเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนให้ เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น สามารถแสดงการเคลื่อนไหว เพื่ออธิบายสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือ เคลื่อนไหวได้ดี ใช้เสียงเพื่อประกอบคำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงหรือเลียนแบบเสียงให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจดีขึ้น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีข้อดีที่สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ สามารถให้ภาพเคลื่อนไหวตัดสินใจเลือกเมื่อผู้เรียนตอบผิดหรือถูกได้ (ยีน ภูววรรณ, 2531) นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนมากขึ้นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นสิ่งที่ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง

ถึงแม้ว่าการเจริญทางด้านเทคโนโลยีและมีสื่อการเรียนการสอนมากมาย แต่ด้วยสภาพปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ ได้มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมทั้งวัฒนธรรมอันหลากหลายจากทั่วทุกมุมโลกสามารถนำมาเผยแพร่ได้สะดวกรวดเร็ว ขณะเดียวกันปัญหาที่ต้องเผชิญคือการแพร่ขยายของวัฒนธรรมต่างชาติ อาจจะทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมซึ่งเป็นทุนสังคมของประเทศเริ่มเสื่อมถอยหากไม่ได้รับการอนุรักษ์และสืบสานอย่างเหมาะสม ประกอบกับเด็กและวัยรุ่นอาจได้รับข้อมูลข่าวสารในแง่ลบเช่น สื่อลามก พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศ เป็นต้น เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ยั่วยุให้เกิดความรุนแรง เป็นเหตุให้การดูแลและป้องกันเด็กและเยาวชนจากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์เป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น สิ่งเหล่านี้สร้างความเสี่ยงใหม่ ๆ ด้านสังคมที่ต้องเผชิญ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ขณะเดียวกันพบว่าคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยลดลง วัฒนธรรมและระบบคุณค่าที่ตีงามของสังคมไทยเริ่มเสื่อมถอยและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป โดยเป็นผลกระทบมาจากการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังขาดทักษะในด้านการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี ปัจจุบันเว็บไซต์ลามกในประเทศไทยขยายตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ สื่อสารมวลชนอื่นๆ ทั้งสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมากขึ้น ขาดจิตสำนึกสาธารณะ ให้ความสำคัญกับส่วนตนมากกว่าส่วนรวมทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ อาทิ ปัญหาเด็กและเยาวชนปัญหาการขาดสัมพันธภาพภายในครอบครัว รวมทั้งปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

ด้วยปัญหานี้จึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงบทบาทความสำคัญของรายวิชา พระพุทธศาสนา เนื่องจากรายวิชาที่จะมุ่งสอนให้คนมีจิตสำนึก รู้ถึงบาปบุญ นั้น มักจะอยู่ในรายวิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการศึกษาไทยมาช้านาน เพื่อพัฒนาให้คนเป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรมประจำใจ (กรมวิชาการ, 2535) การให้การศึกษารับรู้ธรรมพระพุทธศาสนา

นั้นมีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะที่เป็นศาสนาประจำชาติ เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนไทย และเป็นรากฐานทางวัฒนธรรม จริยธรรม จากความสำคัญดังกล่าว ในยุคศตวรรษที่ 21 จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทยมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) อีกทั้งยังทำให้นักเรียนหันมาสนใจในการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งเนื้อหาในบทเรียนนั้นไม่ค่อยน่าสนใจจึงทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในรายวิชานี้ แต่ด้วยพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย จำเป็นอย่างยิ่ง ที่เยาวชนไทยทุกคนจะต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อจะได้เล็งเห็นคุณค่า และตระหนักในความสำคัญของพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่การร่วมกันทำนุบำรุงให้พระพุทธศาสนามีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงสืบไป ขณะเดียวกันก็จะได้รู้จักเลือกสรรหลักธรรมที่มีคุณค่า ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ถ้ารู้จักเลือกปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธศาสนาแล้ว ก็จะช่วยส่งผลทางอ้อมให้สังคม ที่นับวันจะเต็มไปด้วยปัญหานานัปการ ให้กลับมีความสงบร่มเย็นมากขึ้น (วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณปก, 2544) พุทธธรรมสามารถพัฒนาให้คนเป็นคนดี เมื่อคนเป็นคนดี สังคมย่อมมีความสงบสุข ร่มเย็น อยู่กันอย่างราบรื่น

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ วิชา พระพุทธศาสนาอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากเรื่องชชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง ตระหนักถึงคุณค่าของหลักธรรมศาสนาพุทธ พร้อมทั้งจะนำหลักธรรมนั้นมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง สังคมและประเทศชาติเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และสามารถปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (หน่วยศึกษานิเทศก์ , 2538) และเนื่องจาก ในการศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา การอ่านนั้นมีความสำคัญมาก การอ่านเป็นจุดเบิกทางให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว สิ่งเราในการอ่านได้แก่ ตัวอักษร และ การอ่านหนังสือได้อย่างเข้าใจ และเกิดความจำได้ดี จำเป็นจะต้องนำตัวชี้้นำเข้ามาใช้ในเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นส่วนสำคัญและสร้างโมทัศน์ในการเรียนได้อย่างถูกต้อง (Haber and Hershenson, 1973) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำ หากนำมาใช้ ในการเรียนการสอนนั้น จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำจุดสำคัญ ๆ ได้ง่าย เนื่องจาก กรอบคำพูดเป็นตัวชี้ นำจะเป็นตัวเน้นเพื่อชี้แนะการเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเอาใจใส่และมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาหรือ บทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากไม่มีตัวชี้ นำ ผู้เรียนอาจจะใช้วิธีโดยการเดาว่าส่วนไหนคือสาระสำคัญ (Dwyer, 1978) ซึ่ง Alessi and Trollip (1991) ได้ให้คำจำกัดความของตัวชี้ นำไว้ว่า ตัวชี้ นำ (cue) หมายถึง การใช้ตัวชี้ นำเพื่อชี้แนะการเรียน และการเตรียมการให้ผู้เรียนทราบเช่นการเน้นคำที่สำคัญและนำให้นักเรียนดูภาพอย่างถี่ถ้วนหรือบอกให้นักเรียนรู้ว่าใจความข้างหน้าเป็นส่วนที่สำคัญ

และเพื่อให้นักเรียนอยากที่จะเรียนรู้ และสนใจเนื้อหาบทเรียนมากยิ่งขึ้น ได้มีการนำการ์ตูนมาประกอบในเนื้อหา ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจแก่นักเรียนที่เรียนรายวิชานี้มากขึ้นกว่าการเรียนในหนังสือแบบปกติ และในวงการศึกษานั้น ได้มีการนำการ์ตูนมาใช้ร่วมในการศึกษา(Education Cartoon) เนื่องจากหนังสือการ์ตูนเหมาะสมที่จะทำ เป็นหนังสือประกอบหลักสูตร ในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้เพราะหนังสือการ์ตูนนั้นดูง่าย เข้าใจง่าย และเรียกถึงความสนใจของนักเรียนได้ดีกว่าหนังสือที่มีแต่ข้อความและ

ตัวอักษรเพียงอย่างเดียวผู้เขียนสามารถแทรกความรู้ ความคิดเห็นและคุณธรรมต่าง ๆ ที่ต้องการจะปลูกฝังให้เกิดในตัวเด็กนักเรียนไว้ภายในภาพและเรื่องราวของหนังสือการ์ตูนได้เป็นอย่างดี กระทรวงศึกษาธิการ (2540) จึงนับได้ว่ามีประโยชน์มาก และสามารถเพิ่มความน่าสนใจในการศึกษารายวิชาพระพุทธศาสนาได้อีกด้วย เนื่องจากมีภาพการ์ตูนประกอบทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจในเรื่องได้ง่าย และ น่าดึงดูดใจกว่าการเรียนกับหนังสือเรียนที่ไม่มีภาพการ์ตูนประกอบ

จากปัญหาทางการเจริญทางวัตถุ ที่มีมากกว่าทางด้านจิตใจ และผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่าของรายวิชาพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนนี้เอง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ ในการศึกษารายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง ซึ่งนำมาเป็นสื่อเสริมในบทเรียน เรื่องพุทธสาวก ชาดก และพุทธศาสนิกชนตัวอย่างในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 ได้ รวบรวมเรื่องราวประวัติบุคคลสมัยพุทธกาลสำคัญ ที่สามารถเอาชนะกิเลสได้ ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี และสามารถนำหลักธรรมจากบุคคลสำคัญในพุทธกาลไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากพุทธศาสนา สอนให้รู้ และเข้าใจความจริงของชีวิต หลักการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง และไม่ประมาท และยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนาและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียนจากการเรียนด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ Pre Experimental Designs มีเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและหาประสิทธิภาพได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นเว้นระยะ 1 สัปดาห์ แล้วจึงเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เมื่อเรียนครบเนื้อหาในแต่ละบทจะมีการทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนดูความเข้าใจของผู้เรียนในแต่ละตอน จากนั้นจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

บทความวิจัยนี้นำเสนอ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ได้กำหนดไว้ ผลคะแนนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำเรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้ กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจ ในด้าน ส่วนนำและเนื้อหา ด้านการออกแบบ ด้านการใช้งาน ด้านคุณค่าและประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.49, 4.47 และ 4.54 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยในการสอนเสริม หรือสอนทบทวนโดยที่ผู้สอนไม่จำเป็นต้องเสียเวลาในการสอนซ้ำกับผู้เรียนที่ตามไม่ทันและสามารถจูงใจผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนและสนุกสนานไปกับการเรียน (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2541) โดยขั้นตอนในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นได้นำ กระบวนการในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของ Alessi and Trollip (1991) ซึ่งได้กล่าวถึงขั้นตอน ในการพัฒนาบทเรียน ดังนี้ การเตรียม (preparation) การออกแบบ (design) การเขียนผังงาน (flowchart) การสร้างสตอรี่บอร์ด (storyboard) การสร้างโปรแกรมและผลิตเอกสารประกอบ (programming and support materials) การประเมินผล (evaluation) ซึ่งในการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว รวมไปถึงการใช้ตัวชี้นำนั้น ทำให้ผู้เรียน จดจำและเข้าใจในบทเรียน และเพื่อเตรียมการให้ผู้เรียนทราบ ตัวอย่างเช่น การเน้นคำที่สำคัญและแนะนำให้นักเรียนดูภาพอย่างถี่ถ้วน หรือบอกให้นักเรียนรู้ว่าใจความข้างหน้าเป็นส่วนที่สำคัญ นอกจากนี้ในแต่ละขั้นตอนของการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผ่านการตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม จาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการใช้กรอบ คำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญธิชา อินทรวงศ์ (2553), ปิยธิดา ห่อประทุม (2551), นริสา วงษ์วรรณ (2548) โดยสรุปผลการวิจัยใน แนวเดียวกันว่า หลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังการเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน เนื่องจาก บทเรียนที่สร้างขึ้น นั้น มีเนื้อหาที่กระชับ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เนื่องจาก มีภาพประกอบเป็นการดูที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา และมีการใช้ตัวชี้นำเพื่อทำให้ผู้เรียน จดจำและเข้าใจในบทเรียน มากยิ่งขึ้นจึงทำให้ผู้เรียนสามารถทำคะแนนในการเรียนดีกว่าการเรียนรูปแบบเดิม

ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งเรียนด้วย บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยการใช้กรอบคำพูดเป็นตัวชี้นำ เรื่อง ชนะกิเลสอย่างสิ้นเชิง พบว่า นักเรียน มีความพึง

พอใจ ในด้านส่วนนำและเนื้อหา ด้านการออกแบบ ด้านการใช้งาน ด้านคุณค่าและประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.49, 4.47 และ 4.54 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นั้นบทเรียนมีความน่าสนใจเนื่องจากมีการใช้สีที่สอดคล้อง รวมไปถึงใช้ภาพประกอบที่เชื่อมโยงกับตัวเนื้อหา มีการแบ่งหัวข้อของเนื้อหาชัดเจน ไม่สับสน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจการใช้งานได้ง่าย เนื่องจากบทเรียนได้มีการออกแบบการใช้งานที่ไม่ซับซ้อน ใช้งานง่าย และเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเวลาใดก็ได้ สามารถเรียนได้ไม่จำกัดจำนวนครั้งในการเรียน ซึ่งจะช่วยลดความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรที่จะสอบถามเจ้าหน้าที่ประจำห้องคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ อาทิเช่นการอนุญาตในการลงโปรแกรมหรือไม่ เนื่องจากอาจมีการลบข้อมูลในแต่ละวัน หากเครื่องคอมพิวเตอร์มีการตั้งค่าให้ลบข้อมูลที่ใส่รายวัน ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยมีการเตรียมพร้อมในการลงโปรแกรมในแต่ละวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการลงโปรแกรม

2. ก่อนการเริ่มเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ควรที่จะอธิบายการใช้งานโปรแกรมโดยละเอียด เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ควรถามนักเรียนว่าไม่เข้าใจในส่วนใดให้รับสอบถามก่อนที่จะเริ่มใช้งานโปรแกรม

3. ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ต้องคำนึงถึงปริมาณของเนื้อหา โดยเนื้อหาจะต้องไม่มากหรือน้อยเกินไป เพราะนักเรียนอาจเกิดความเบื่อหน่าย ในการเรียน เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนมาก

4. ควรอธิบายคำศัพท์ในเนื้อหาบทเรียน หากบทเรียนนั้นมีคำศัพท์ที่ยากต่อการทำความเข้าใจ และควรมีการใช้ตัวชี้นำเข้ามาช่วยในการช่วยจำเนื้อหา เนื่องจากพบว่าตัวชี้นำทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจในเนื้อที่เรียนได้

5. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นั้นข้อดีคือสามารถ นำกลับไปทบทวนได้ตลอดเวลา ตามที่ต้องการ ซึ่งบทเรียนช่วยสร้างความสนใจ ให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงเห็นว่าควรมีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องอื่น ๆ เพื่อเพิ่มรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียนมากยิ่งขึ้น จากการสังเกตและสอบถามพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่าการเรียนในตำราเรียนตามปกติ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เอื้อเพื่อห้องปฏิบัติการ และครุภัณฑ์ในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2535). คู่มือหลักสูตรพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ ครูสภา ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการผลิตหนังสือสำหรับเด็ก.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา:ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.
- ณัฐศักดิ์ อีระกุล. (2543). เหตุผลของการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2541). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริสา วงษ์วรรณ. (2548). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “พลังแห่งแสง – สิบนเวที การแสดง” สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยธิดา ท่อประทุม. (2551). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียรูปแบบการเคลื่อนไหว เรื่องรวมเกียรติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยีน ภู่วรรณ. (2531). การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน. วารสารจันทร์เกษม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณปก. (2544). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม พระพุทธศาสนา ม.1. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา แห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2549: ฉบับสรุป). กรุงเทพฯ: สกส.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (Online).<http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139> 30 กรกฎาคม 2554.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2538). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- อัญธิชา อินทรวงศ์. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง หลักธรรมเพื่อการอยู่ ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Alessi, S. M. and S. Trollip R. (1991). Computer-based instruction: method and development. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Dwyer, F. M. (1978). Strategies for Improving Visual Learning. Pennsylvania: Learning Services.
- Haber, Norman Ralph and Hershenson Mourice. (1973). The Psychology of Visual Perception. New York: Rinehart and Winston, Inc.